

[Stegger Nielsen.]

paa den københavnske Skoles Undervisningsplan, alt dette er dog Ting, vi selv stiller Ændringsforslag om. Naar det ærede Medlem derefter sagde, at han alligevel ikke forstod, at det økonomiske her kunde skille os, maa jeg sige: Jo, det økonomiske spiller paa dette Omraade en saare stor Rolle. Det ærede Medlem maa jo da ogsaa vide, at saaledes vil man se paa det ude omkring, ikke mindst i de Kredse, der skal gøre Brug af denne Lov. I disse Tider er det netop Økonomi og atter Økonomi, der optager Sindene ude omkring, Økonomi i det enkelte Hjem, Økonomi i det daglige, fordi Tiderne er saa svære, som de er.

Det ærede 9de Medlem for 6te Kreds (Gunnar Fog-Petersen) udtalte, at der lød ingen Kamptoner i Dag. Nej, der er saamænd Lejligheder nok paa Rigsdagen til at blæse i Lur til Kamp, det kan vi passende udskyde til Behandlingen af mere udpræget politiske Spørgsmaal; vi kan godt nok finde Afløb for, hvad hver især har at sige i saa Henseende. Men jeg maa være uenig med det ærede Medlem, naar han tilføjede, at det, der var os imellem, kun var en Strid om Ord. Nej, der er Strid om mere, saaledes som jeg har gjort Rede for, væsentlig to Ting: Værn for Selvstyret og Respekt for det økonomiske Grundlag; det er de to store Spørgsmaal, der er os imellem, foruden adskillige mindre. Men de er ogsaa store, og det er mere end en Strid om Ord.

Det ærede Medlem henviste til Udligningen og Skattekommissionen. Ja, men ude i Landbefolkningen ræsonnerer man nu engang som saa, at een Fugl i Haanden er bedre end 10 paa Taget. Der ved man ikke rigtig, hvad man faar af alt det, der er stillet i Udsigt; det kan ikke gøres op, det er et aabent Spørgsmaal. Men hvis man anviser direkte Refusion til deres Kasser, saa ved de, hvad det er; det paaskønner de, og det er det, vi har stillet Forslag om.

Den højtærede Undervisningsminister mener, at vort Forslag om $\frac{2}{3}$ Majoritet i Kommunerne vil lægge Hindringer i Vejen for en Omlægning. Ja, det vil kunne ske undertiden, men det vil efter vor Mening blive sjældent. Men det vil være nødvendigt for at værne Befolkningen i disse Spørgsmaal, der er af en helt anden Karakter end dem, Kommunalbestyrelserne ellers afgør: Vejspørgsmaal og andre Spørgsmaal af rent økonomisk Natur, hvad der nu ligger for. Her er der noget, der griber langt dybere ind i Befolkningens Liv, noget, som der maa værnes om, og jeg kan ikke se, at det kan gøres paa anden Maade end ved denne Be-

stemmelse om $\frac{2}{3}$ Majoritet. Det synes jeg ikke kan være Udtryk for Mistillid til Selvstyret, og det er det ikke. Og Byerne kan i saa Henseende ikke sammenlignes med Landet. I Byerne har vi i Forvejen de store Skoler; der vil disse Forhold ikke kunne komme til at foreligge, der vil de paagældende Mindretal ikke kunne komme til at føle sig brøstholdne, saaledes som de kan paa Landet. Den højtærede Minister mener ikke, der vil ske nogen Skade herved, han tror paa, at det vil gaa naturligt og godt med denne Omlægning; mange smaa Skoler vil blive bibeholdt, dog som Forskoler, og saa vil der være Centralskolerne som Hovedskoler. Ja, men det er jo i Øjeblikket kun Tro og Formodning, ikke Vished, det maa man dog indrømme.

Der er henvist til en 10 Aars Periode, inden for hvilken man efter Lovforslaget skal løse Problemet økonomisk; derved vil man gøre det muligt for Kommunerne at indrette sig, og Kommunerne vil efter den højtærede Ministers Mening ogsaa uden Loven faa Udgifter. Ja, det vil adskillige Kommuner ubestrideligt faa, men mange af dem vil i trange økonomiske Tider, naar de selv staar for det, indrette sig med betydelig mindre Udgifter og endda saare forsvarligt, og andre vil sige: Vent — og dette kan ogsaa være forsvarligt. Halvdelen af Udgifterne fra Statens Side, repræsenterende et Beløb paa 30 Mill. Kr., er i sig selv ikke nogen tilstrækkelig Garanti, idet vi ikke kan vide, om dette Beløb fuldt ud dækker Reformens Gennemførelse.

Endelig til sidst over for Ministeren dette: Den højtærede Minister søgte at give det Udseende af, at det, der var os imellem paa det økonomiske Omraade, kun var en Femtedel af den eventuelle nye Lærerløn i Kommunerne. Nej, det er ikke rigtigt. Det er en Femtedel af Grundlønnen til *samlige* Lærere i Kommunen, der er Tale om, og det er noget helt andet. Efter vort Krav om to Femtedele vil dette for en Andenlærerløn andrage 444 Kr., og vil man regne med 5 Lærere i en Kommune, naar Beløbet op paa et Par Tusinde Kroner.

Jeg kunde have ønsket, at der om dette Forslag under den lange Behandling i Folketinget — jeg vil sige det saaledes, de har haft god Tid til det gennem fulde 3 Aar — var skabt den Enighed, som altid vil være værdifuld ved en Folkeskolereform. Men som Stillingen er i Dag, i de mange Landbohjem, i de mange Kommuner, vil det være vanskeligt for denne Befolkning, der kæmper en haard Kamp for deres egne Hjem, fortsatte Eksistens, at se nye og dyre